Az sözle çok mana ifade etmek Peygamberimizin en belirgin özelliklerindendir. Bu özellik **“cevâmiu’l-kelim”** sözüyle ifade edilir. Allah Resulü (s.a.v.), diğer peygamberlerden farklı olarak sadece kendisine verilen özellikleri saydığı bir hadiste “*Ben cevâmiu’l-kelim ile gönderildim...*”[20] buyurmuştur. Cevâmiu’l-kelim niteliğine sahip pek çok hadisten birkaçı şunlardır:

“Sana şüpheli geleni bırak, şüphe vermeyene bak!” [21]; *“Sizden biriniz kendisi için istediğini kardeşi için de istemedikçe iyi mümin olamaz.”*[22]; *“Dünyaya iltifat etme ki Allah seni sevsin; insanların eline bakma ki halk seni sevsin.”* [23]; *“Allah’a inandım de, sonra da dosdoğru ol!”*[24]

Hz. Peygamber (s.a.v.) hiçbir zaman yaldızlı sözler söyleyerek gerçekleri abartmayı ve insanların takdirini kazanmayı amaçlamamıştır. Din hizmeti yürütenler de Hz. Peygamber’in (s.a.v.) bu üslubunu örnek almalı ve “edebiyat yapmak” diye tabir edilen bir duruma düşmemelidirler.

PANO HAZIRLAYALIM

Peygamberimizin (s.a.v.), cevâmiü’l-kelim diye adlandırılan hadislerine örnekler bulunuz. Bulduğunuz örneklerle bir pano oluşturunuz.

- “Ameller niyetlere göredir...” (Buhârî, "Bed'u’l-vahy", 1.)
- “Sarhoşluk veren her şey haramdır.” (Buhârî, "Eşribe", 4.)
- ....
- ....
- ....
- ....
- ....

Allah Resulü (s.a.v.) konunun daha iyi anlaşılması için konuşmalarında çeşitli örneklere ve benzetmelere yer verirdi. Bir defasında şöyle buyurmuştur: *‘Cimri ile cömerdin hâli şu iki kişinin durumuna benzer: İkisinin de üzerinde göğüslerinden köprücük kemiklerine kadar uzanan çelik zırh vardır. Cömert olan kişi her sadaka verişinde zırhı genişleyerek vücudunu kaplar, parmaklarını örter, hatta yerde sürünen zırh ayak izlerini siler. Cimri de sadaka vermeye niyetlendikçe zırhının halkaları bedenini sıkar, adam bunları genişletmeye çalışsa da halkalar genişlemez.”*[25] Bir diğer hadisinde ise kalbinde Kur’an’dan ayetler bulunmayan kişinin durumunu harap bir eve benzetmiştir. [26]

20 Buhârî, "Cihad", 122.
21 Buhârî, "Büyû", 3.
22 Buhârî, "Îmân", 7; Müslim, "Îmân", 71, 72.
23 İbn Mâce, "Zühd", 1.
24 Müslim, "Îmân", 62.
25 Buhârî, "Zekât", 28, "Cihad", 89; Müslim, "Zekât", 76, 77.
26 bk. Tirmizi, "Fezâilü’l-Kur’an", 18.